

**TÜRK BAHÇELERİNİN TANIMI
İSTANBUL KÖŞK, KASIR VE SARAY
BAHÇELERİ**

Türk bahçelerinin tanımı:

Türk kültürünün binlerce yıllık birikimi, kültürel, coğrafi, felsefi, dini etkileşimlerin ve inançların bir ürünüdür.

Türk bahçe sanatında genel bir değerlendirme ile işlevsel ve mimari bakımdan birbirinden tamamen farklı iki bahçe tipinden söz etmek mümkündür.

1. Dış bahçe ve doğa ile bütünleşen büyük ölçekli bahçeler, mesire yerleri ve benzeri alanlar
2. İç bahçe ve mimari ile bütünleşen içe dönük ev, konak ve saray bahçeleridir.

Bu kapsamda Türk bahçelerinin genel özellikleri aşağıdaki gibi özetlenebilir:

- Doğa ile uyumlu bahçeler, doğaya saygı ve en az müdahale, bahçeyi biçimlendiren temel anlayıştır. Tasarımda sadelik ön plandadır.
- Türk kültüründe maneviyat ve öğeye anlam yükleme, Türk bahçesinin ayırıcı bir özelliğidir.

- Türk bahçelerinde bahçe zemini ya doğal kaplamasıyla ya da toprak olarak bırakılmıştır. Konuta yakın bölüm ile havuz, çeşme başı gibi belirgin alanlar taş, mozaik ve benzeri malzeme ile kaplanmıştır.
- Bitkilere müdahale edilmemiş ve doğal formları korunmuştur. Budama sanatı ancak 18. yy sonlarına doğru ve yalnız şimşir ve mazi gibi bitkilerde uygulanmıştır.

- Türk kültüründe ağaç, tek başına bile kutsallık ve kişilik sahibidir. Türklerde ağacın kutsal ve doğanın simgesi olduğu inancı ile ağaç, bahçenin önemli bir unsuru olmuştur.
- Türk bahçelerinde işlevsellik önemlidir. Bahçede kullanılan ağaçlar; gölge, koku, renk özelliklerine göre seçilmiş, bahçe sınırında daha yoğun ağaç kullanılırken, iç kesimlerde gölge ve görsel amaçlı bitki kullanımına özen gösterilmiştir.

İSTANBUL KÖŞK, KASIR VE SARAY BAHÇELERİ

KÖŞK BAHÇELERİ

- **ALAY KÖŞKÜ** : Topkapı Saray'ının dış suru üzerinde, padişahların geçit yapan alayları seyretmesi için yaptırılan köşktür. Gülhane Parkı'nın içinden geniş bir rampa ile çıkılan köşk yuvarlak bir hünkar salonu ile hizmet binalarından oluşur. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Ahmet Hamdi Tanpınar Edebiyat Müzesi ve Kütüphanesi olarak yeniden düzenlenerek 12 Kasım 2011 tarihinde hizmete açılmıştır.

ALAY KÖŞKÜ

- **ALİ VAFİ KÖŞKÜ** : İlk yapıldığında Ermeni bir bankere aitti ama 1915 yılında Girit'li Ali Vafi, köşkü satın aldı. Eskiden bahçesinde para basımhanesi ve suyla çalışan bir asansör olduğu söylenir. Günümüzde halen kiralanarak kullanılmaktadır.

ALİ VAFİ KÖŞKÜ

- **BAĞDAT KÖŞKÜ** : İstanbul'da Topkapı Sarayı içinde bulunan bir köşktür. Köşk günlük saray yaşamında padişahın sabah namazından sonra kahvesini içtiği dinlenme mekanı olduğu gibi önemli tarihi olaylara da sahne olmuştur. Sonraki dönemlerde I. Abdülhamit (1774-1789) ve III. Selim (1789-1807) dönemlerinde köşk has odanın kütüphanesi olarak kullanılmıştır.

BAĞDAT KÖŞKÜ

- **CEMİL TOPUZLU KÖŞKÜ:**

İstanbul'un Çiftehavuzlar semtinde 20. yüzyıl başında inşa edilmiş üç katlı tarihi yapıdır. Dr. Cemil Paşa (Topuzlu) tarafından yaptırıldı, bu yüzden "*Cemil Topuzlu Köşkü*" olarak anılır.

CEMİL TOPUZLU KÖŞKÜ

• FLORYA ATATÜRK DENİZ

KÖŞKÜ: İstanbul'un Bakırköy ilçesine bağlı Şenlikköy mahallesi kıyılarında bulunan bir yapıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk'ün bölgeye duyduğu özel ilgi ve zaman zaman gerçekleştirdiği yazlık ziyaretler sonucunda, dönemin İstanbul Belediyesi tarafından yaptırılarak, Atatürk'e armağan edilmiştir.

FLORYA ATATÜRK DENİZ KÖŞKÜ

• HARİK KÖŞKÜ (YANGIN KÖŞKÜ) :

İstanbul'da çıkan yangınları görmek ve haber vermek üzere yapılmış binanın adıydı. Beyazıd'da şimdiki yangın kulesinin bulunduğu yerde olan bu ahşap yangın kulesi yanınca, yerine şimdiki kule yapılmıştır.

- **HUBER KÖŞKÜ** : Boğaziçi'nin Rumeli yakasında, Tarabya Koyu'nun güneyinde ve Yeniköy-Tarabya yolunun üzerinde bulunan köşk. Gerisinde Boğaz'a inen yamacın tümüne içine alan yaklaşık 64.000 m²'lik koruluğu vardır. Huber Köşkü, aslında ana bina dışında büyük bir ahır ve arabalık, hizmetliler konutu, iki küçük şale ve seradan oluşan bir malikanedir. 1980'lerden beri Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Rezidansı olarak kullanılmaktadır.

HUBER KÜSKÜ

- **MALTA KÖŞKÜ:** İstanbul, Beşiktaş'ta, Yıldız Parkı içinde Yıldız Sarayı'nı parktan ayıran duvarın doğu yönünde iki pavyondan biri. Sultan Abdülaziz döneminde Malta'dan getirilen taşlarla yaptırılmıştır. Adını buradan almaktadır.

MALTA KÖŞKÜ

- **REVAN KÖŞKÜ:** İstanbul'daki Topkapı Sarayı'ndaki köşklere birisidir. Kutsal emanetler bölümünün yanındadır, dördüncü avlunun içindedir. Revan Köşkünün sekiz cephesi vardır. Ortam aydınlatmasına özel önem verilmiştir. Üst pencereler çok zarif vitraylarla süslenmiştir. Pencere kapakları da sedef kakma usulü ile süslenmiştir. Kubbesi altın yıldızla işlidir. Kubbe kenarında, tavan nakışları deri üzerine yapılmıştır.

REVAN KÖŞKÜ

- **ÇİNİLİ KÖŞK** : Topkapı Sarayı'nın dış surlarının içinde yer alan 1472 yılından kalma bir köşktür. Osmanlı sultanı II. Mehmed tarafından yazlık saray ya da köşk olarak yaptırılmıştır. Müzede Selçuklu ve Osmanlı devirlerinden kalma İznik çinisi ve seramik örnekleri sergilenmektedir.

ÇİNİLİ KÖŞK

URDUNLIER PHOTOGRAPHY

KASIR BAHÇELERİ

ADİLE SULTAN KASRI: İstanbul'un Üsküdar ilçesinde, bugün Validebağı sağlık tesisleri içinde yer alır. Sultan Abdülaziz tarafından küçük kız kardeşi Adile Sultan için 1853 yılında yaptırılmıştır. Hababam sınıfı'nın ilk film serileri burada çekilmiştir ve odalardan biri Hababam Sınıfı Müzesi olarak düzenlenmiştir.

ADİLE SULTAN KASRI

• AYNALIKAVAK KASRI :

İstanbul'un Hasköy, Beyoğlu kıyısında bulunan kasır. İstanbul fethedildiğinde okmeydanı yamaçlarında büyük bir koruluktu. Osmanlı Venedik Muharebesi'nden sonra Venedikliler III.Ahmet'e büyük boyda, değerli aynalar hediye etmişler, padişan da bu aynaları Tersane Sarayı'nın çeşitli salon ve odalarına yerleştirtmiştir. Bu nedenle saray, önceleri "Aynalı kavak saray", daha sonraları ise "Aynalı Kavak Sarayı" adıyla tanınmıştır.

AYNALIKAVAK KASRI

- **IHLAMUR KASRI** : Beşiktaş ve Nişantaşı arasındaki vadide yer alan Ihlamur Mesiresi'ndeki kasırdır. Buraya Abdülmecit tarafından Nigoğos Balyan'a "Meraset Köşkü" ile "Maiyet Köşkü" olarak adlandırılan iki kasır yaptırılmıştır. Bunlardan Meraset Köşkü, asıl Ihlamur Kasrı'dır.

IHLAMUR KASRI

- **KÜÇÜKSU KASRI:** İstanbul'un Küçüksu semtinde, Göksu Deresi ile Küçüksu Deresi arasında, Boğaziçi'nde Üsküdar-Beykoz sahil yolu üzerinde yer alan kasır. Sultan Abdülmecit tarafından Nigoğos Balyan'a yaptırılmıştır.

KÜÇÜKSU KASRI

- **SEPETÇİLER KASRI:** İstanbul Eminönü ilçesi, Sarayburnu'nda bulunan bu kasır. Topkapı Sarayı'nın Sarayburnu'ndaki iki kıyı köşkünden birisidir.

SEPETÇİLER KASRI

- **SİYAVUŞPAŞA KASRI:** İstanbul'un Bahçelievler ilçesinde bulunan kasır. İnşa tarihi kesin bilinmeyen yapının 1571-72 yıllarında inşa edildiği tahmin edilmektedir. Milli Egemenlik Parkının içinde bulunmaktadır. Günümüzde çocuk kitaplığı olarak değerlendirilmektedir.

SIYAVUŞPAŞA KASRI

- **TOPHANE KASRI:** Tophane'de, Necatibey Caddesi üzerinde ve Nusretiye Camii'nin yanındadır. Eski Tophane Meydanı'nın en önemli ögelerinden biridir.

TOPHANE KASRI

aidalos

- **ŞALE KASRI:** Yıldız Sarayı'nın en görkemli yapılarından biridir. Kayıtlarda Merasim Köşkü olarak da geçer. Yapı dört aşamada gerçekleştirilmiştir. Yemek salonunun tasarımı ve bezemesi Sarkis Balyan'a aittir.

ŞALE KASRI

akinci944

SARAY BAHÇELERİ:

- **TOPKAPI SARAYI:**

350 yıldan fazladır kullanımda olan Topkapı Sarayı aynı zamanda doğu kültürünün idolüdür. Topkapı Sarayı, pek çok muhteşem mimari yapıyı barındırmakta ve büyük bir bahçe ve duvarlarla çevrilidir.

TOPKAPI SARAYI BAHÇESİ 4. AVLU

© Caner Cangül

TOPKAPI SARAYI BAHÇESİ 4. AVLU FİL BAHÇESİ

- **DOLMABAHÇE SARAYI:** Osmanlılar döneminde kaptan paşaların donanmayı demirledikleri, geleneksel denizcilik törenlerinin yapıldığı doğal bir liman görünümünde olan bu koy; 17. yüzyıldan başlayarak dönem dönem doldurulmuş ve Dolmabahçe adıyla padişahların Boğaziçi'ndeki has bahçelerinden biri konumuna getirilmiştir.

DOLMABAHÇE SARAYI

DOLMABAHÇE SARAYI

- **YILDIZ SARAYI:** 19.yy'a ait köşkleri, villaları ve olağanüstü güzel bahçeleri barındıran Yıldız Sarayı, Beşiktaş'ın sırtlarında Yıldız'da yer almaktadır ve İstanbul sarayları arasında önemli bir yere sahiptir. Kendine has yapısı ve muhteşem doğası ile görülmeye değer.

akinci944

YILDIZ SARAYI

YILDIZ SARAYI

akıncı944

akinci944

YILDIZ SARAYI

- **BEYLERBEYİ SARAYI:**1865 yılında yapılan Beylerbeyi Sarayı Anadolu yakasında İstanbul Boğaziçi Köprüsünün hemen altında Beylerbeyi semtinde oldukça güzel bir mekanda ziyaretçilerine güzellikler sunmaktadır. Osmanlılar döneminde padişahların Has Bahçeleri'nden biri olarak kullanılmıştır.

BEYLERBEYİ SARAYI

By akıncı944

BEYLERBEYİ SARAYI

BEYLERBEYİ SARAYI

- **ÇIRAĞAN SARAYI:** Çırağan Sarayı'nın bulunduğu alan, İstanbul Boğaziçi'nde bağ ve bahçelerinin güzellikleriyle tanınmış ve her dönemde padişahların, hanımsultanların, sadrazamların ilgi odağı olmuştur. XVII. yüzyıl başlarında "Kazancıoğlu Bahçesi" ismi ile anılan bu yerde saltanata ait ilk yapı IV. Murad'ın kızı Kaya Sultan'ın yalısıdır.

ÇIRAĞAN SARAYI

KAYNAKLAR

- www.istanbeautiful.com
- istanbulsaraylari.com
- www.istanbeautiful.com
- tr.wikipedia.org
- www.google.com